

Griendencollege

Programma van toetsing en afsluiting 2025-2026

Vak: Duits TL

Docent: C.G.C. Verheij
2025-2026

Doelstelling: De leerling beheerst de taal op A2 niveau in alledaagse situaties, dit geldt voor gespreksvaardigheid en schrijfvaardigheid. Leesvaardigheid en Luistervaardigheid worden op A2/B1 niveau afgenomen.

Doelen: De leerlingen behalen op het eind van het jaar het niveau A2 voor spreken en schrijven. Lezen en luisteren wordt op A2/B1 niveau afgesloten.

Middelen: Neue Kontakte Boek A,B en Neue Kontakte Examentraining. De meest recente Examenbundel. Eigen oefenmateriaal, online oefensites en online materiaal (kijk- en luister)

Manier van aftoetsen: Schriftelijk en mondeling

Beschikbare uren: 3 uren van 50 minuten.

Verplichte onderdelen School-, Centraal Examen en schooleigen onderdelen

Op de toetsen wordt er onderscheid gemaakt tussen toetsen op de verplichte onderdelen voor het schoolexamen, de onderdelen van het centraal examen en de schooleigen onderdelen. Hiertoe wordt er voldaan aan artikel 2.60a, lid 3, WVO 2020.

De verplichte onderdelen voor het schoolexamen worden gekenmerkt met **AVE** (Afsluitende toets Van Examenstof). De onderdelen van het centraal examen welke niet verplicht zijn op het schoolexamen worden gekenmerkt door **EBG** (Eigen Bevoegd Gezag).

- Let op: Wanneer een verplicht onderdeel twee keer wordt afgetoetst, moeten beide toetsen de code AVE krijgen. Sta als vakgroep bewust stil bij de keuze om eenzelfde onderdeel meerdere keren summatief te toetsen – is dat noodzakelijk? Of zijn er alternatieve (bijv. formatieve) mogelijkheden?

- Vergeet niet bij het onderdeel 'eindtermen' te beschrijven wat leerlingen kennen en/of kunnen. Het enkel noteren van eindtermnummers is niet voldoende.

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken

De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.

MVT/K/2 Basisvaardigheden

De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

MVT/K/3 Leervaardigheden

De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot:

- het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek- en gespreksdoelen
- de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.
- kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen

MVT/K/4 Leesvaardigheid

De kandidaat kan:

- aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte
- de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven
- de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven
- gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken
- verbanden tussen delen van een tekst aangeven

MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid

De kandidaat kan: – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.

MVT/K/6 Gespreksvaardigheid

De kandidaat kan: – adequaat reageren in veel voorkomende sociale contacten, zoals begroeten – informatie geven en vragen – naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven – uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens – een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven.

MVT/K/7 Schrijfvaardigheid

De kandidaat kan: – (persoonlijke) gegevens verstrekken – een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen – een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen – op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken.

MVT/V/1 Leesvaardigheid

De kandidaat kan: – het gebruik van speciale stijlmiddelen herkennen – conclusies trekken met betrekking tot het schrijfdoel, de opvattingen, de gevoelens van de auteur en tot het beoogde publiek.

MVT/V/3 Kennis van land en samenleving

De kandidaat kan kennis van land en samenleving rond bepaalde onderwerpen toepassen bij het herkennen en interpreteren van cultuuruitingen die specifiek zijn voor het taalgebied of daarmee in directe relatie staan.

MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

De kandidaat kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van het sectorwerkstuk.

MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

PTA Duits Leerweg: 3					
Periode	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toets vorm, -duur (en evt. toets code)	Herkansing ja/nee?	Weging
1	<u>Eindtermen K4, V1, V3</u> Je kunt eenvoudige teksten over het weer en (het leven in) de Duitse natuur begrijpen. Je kunt de hoofdgedachte uit de tekst aangeven en gerichte vragen over de tekst beantwoorden. Je leert het woordenboek gebruiken, zodat je snel kunt opzoeken of een woord mannelijk, vrouwelijk of onzijdig is. Je leert signaalwoorden en leesstrategieën om de betekenis van een moeilijk woord zonder woordenboek te kunnen achterhalen. Je vergaart kennis over land en samenleving.	Je oefent met het lezen van korte en langere teksten en je leert extra woordenschat m.b.t. omgeving, landschappen en het weer. We gaan aan de slag met signaalwoorden. Je oefent met het woordenboek. Op deze manier raak je vertrouwd met de gebruiksaanwijzing van het woordenboek in het algemeen en met het opzoeken van Duitse woorden in het bijzonder.	Toets Kapitel 1 + 2 – DU301 (50 min) (SE-week) (AVE) Leestoets (50 min) - DU302 (AVE)	Ja Nee	1,5 1

	<u>Eindtermen K2, K3</u> Je leert de werkwoorden haben en sein in de verleden tijd. Je leert het voltooid deelwoord van zwakke en sterke werkwoorden. Je herhaalt de uitspraak van de klinkers en de umlaut, je begrijpt het belang van een goede Duitse uitspraak en je kunt de uitspraakregels toepassen. Je leert basisvaardigheden en je krijgt woordenschat aangeboden over het weer, omgeving en landschap. Hiermee ben je in staat een kort gesprek te	Je maakt opdrachten en je leert de vormen van haben en sein uit je hoofd. Je herkent de vormen in een tekst en kunt zelf zinnen maken. Je leert de regels m.b.t. het maken van de voltooid tijd en je herkent de voltooid tijd in teksten. Je kunt de voltooid tijd mondeling en schriftelijk toepassen in oefenzinnen. Je kent de voltooid tijd van een aantal veel voorkomende sterke werkwoorden uit je hoofd. Je oefent de uitspraak van de Umlaute door woordjes en zinnen na te spreken. Tijdens de les spreek je zo veel mogelijk Duits. Je krijgt in (bijna) elke les feed forward op je uitspraak. Je herhaalt moeilijk uit te spreken woorden. Je oefent regelmatig gesprekje's met de docent en met klasgenoten. Je raakt vertrouwd met de Duitse uitspraak door het regelmatig luisteren naar kijk- en luisterfragment, actuele programma's en de docent. Je krijg woordjes en standaardzinnen aangeboden die je als bouwstenen gebruikt om zelf zinnen te formuleren. Hiermee ben je in staat om te vertellen			
--	--	---	--	--	--

	voeren en in korte zinnen je eigen omgeving te beschrijven. Je kent de regels voor het schrijven van hoofdletters. Je kunt een kaart schrijven. <u>Eindterm K7</u> Je kunt een informele mail of brief schrijven.	wat voor weer het is en hoe jouw omgeving eruit ziet. Je kunt foto's van landschappen beschrijven. Je oefent aan de hand van voorbeelden hoe je een kaart schrijft. Je leert hoe je kunt reageren op een kaart of berichtje van een vriend of familielid. Je leert wat de verschillen met het Nederlands zijn. We oefenen met het schrijven van een informeel briefje via de post, e-mail of via sociale media.			
2	<u>Eindtermen K2,K3</u> Je leest (en luistert naar) teksten over lichaam, gezondheid en onwel zijn. Je leest teksten over reizen en bezienswaardigheden. Je kunt een rondleiding door een stad volgen en eenvoudige nieuwsberichten begrijpen.	Je oefent met korte en langere (luister-) teksten over mensen die iets vertellen over wat beweging met hun lichaam en geest doet. Je leest reisberichten van jongeren uit heel Europa en over bijzonderheden in Duitsland. Je leert nieuwe woorden en je oefent met het maken van invulvragen. Je oefent met kijken en luisteren naar een stad rondrit en een nieuwsbericht over een vrijetijdspark.	Toets Kapitel 3 en 4 - DU303 (70 min SE-week) (AVE) Kijk- en luistertoets (50 min) – DU304 (AVE)	Ja Nee	1,5 1

	Je leert de vaste voorzetsels met de derde naamval. Je kunt het persoonlijk voornaamwoord in de derde naamval gebruiken. Je herhaalt de vaste voorzetsels met de vierde naamval en de bijbehorende persoonlijke voornaamwoorden. Je leert de modale hulpwerkwoorden können, müssen, dürfen, wollen en wissen in de verleden tijd. Je kunt de Zischlaut, de i, u, ei en eu goed in het Duits uitspreken. Je kunt zeggen hoe je je voelt en je kunt vertellen wat er gebeurd is. Je kunt naar de weg vragen en wijzen. Je kunt informatie over het openbaar vervoer vragen en geven.	Je leert de vaste voorzetsels met de derde naamval uit je hoofd. Je kunt deze voorzetsels herkennen in oefeningen en de juiste vorm van het persoonlijke voornaamwoord toepassen. Je oefent opnieuw met de vaste voorzetsels met de vierde naamval en de persoonlijke voornaamwoorden. Je leert ook dit rijtje uit je hoofd. Je maakt gemengde oefeningen met de derde en de vierde naamval om ze goed te kunnen onderscheiden. Je werkt met o.a. songteksten en e-mails om de naamvallen en werkwoorden te oefenen. Je oefent met woordjes en Sprachmittel met betrekking tot lichaam en gezondheid en met betrekking tot reizen. Je bent in staat zelf zinnen te formuleren en een gesprekje te voeren. Je kunt zeggen/vragen hoe het met je/iemand anders gaat. Je kunt vertellen wat er gebeurd is. Je kunt op reis naar de weg vragen/uitleggen en de weg vinden in het openbaar vervoer. Je begrijpt tijden en dagen. Je kunt een gesprekje over vakantie voeren.			
--	--	---	--	--	--

	Je kunt een schriftelijke afspraak maken en afzeggen. Je leert het verschil tussen ß en ss. Je leert een formele e-mail schrijven waarbij je gebruik maakt van een passende aanhef, indeling en afsluiting. <u>Eindtermen K2, K7, V3, V4, V5</u> Je maakt een opdracht over vakantie. Je maakt hiervoor een flyer over je favoriete vakantieplek in Duitsland, Oostenrijk of Zwitserland. De flyer is informatief en overtuigend tegelijk. <u>Eindterm K5</u>	Je leert hoe je een afspraak voor bijv. een concert kunt maken. Je herhaalt de dagen van de week, de tijd en de dagdelen. Je leert een reden formuleren en maakt hierbij gebruik van bijzinnen met de woordjes denn en weil. Je leert een uitnodiging begrijpen en zelf schrijven via een e-mail. Je leert de verschillen met het Nederlands. Je leert Duitse websites te gebruiken en je kunt eenvoudige informatie verzamelen. Je kunt een attractieve flyer maken waarin je enthousiast een Duitstalige vakantiebestemming voorstelt. De informatie moet correct zijn en in eigen woorden geschreven. Je schrijfstijl is geschikt voor de doelgroep. In elk hoofdstuk oefen je al met kijk- en luisterfragmenten. In deze periode gaan we hier intensief aan werken. Je leert kijk- en luisterstrategieën toe te passen en we oefenen met diverse vraagstellingen. We sluiten aan bij de Cito Kijk- en Luistertoets van jaar 4 en oefenen hiervan			
--	---	--	--	--	--

	Je oefent met kijk- en luisterfragmenten op A2 niveau. We gaan ons voorbereiden op de Cito Kijk- en Luistertoets van jaar 4.	ook enkele fragmenten. Je sluit dit af met een Kijk- en Luistertoets op A2 niveau.			
3	<u>Eindtermen K2,K3, V3</u> Je kunt (luister-) teksten begrijpen over diverse evenementen uit de Duitse cultuur- en sportsector. Je herhaalt de zinsontleding en je (her-) kent het persoonlijk voornaamwoord in de 1^e, 3^e en 4^e naamval. Je leert de rangtelwoorden en je kunt de datum op correcte wijze aangeven. Je kent de uitspraakregels voor Duitse woorden met -ich, -ach en -chs.	Dit hoofdstuk gaat over vrijetijdsbesteding. Er komen veel Duitse sport- en cultuurevenementen aan bod. Je leert teksten begrijpen over o.a. concerten, sportevenementen en stadfeesten. Je leert hoe het persoonlijk voornaamwoord verandert wanneer het een meewerkend of lijdend voorwerp is. Je leert de persoonlijke voornaamwoorden in de 1^e, 3^e en 4^e naamval uit je hoofd. Je oefent dit met zinnen die betrekking hebben op uitnodigingen en evenementen. Datum en rangtelwoorden oefenen we regelmatig mondeling in de klas. Schriftelijk oefen je de datum bij het formuleren van uitnodigingen en afspraken. We oefenen de juiste uitspraak van –ich, -ach, en –chs. Je leert woordenschat en zinnen waarmee je afspraken kunt maken of iemand kunt uitnodigen voor	Schrijfpodracht – DU305 (AVE) Toets Kapitel 5 en kijk- en luistervaardigheid – DU306 (50min in SE-week) (AVE)	Nee Ja	1 1,5

	Je kunt vragen stellen en antwoorden geven over evenementen, uitstapjes en afspraken. Je kunt alledaagse activiteiten beschrijven in zinnen die met elkaar verbonden zijn. <u>Eindtermen K4, K7, V1, V2</u> Je begrijpt een langere tekst over vrijetijdsbesteding en je bent in staat hierover schriftelijk een eigen mening te geven of een eigen ervaringsbericht te schrijven.	evenementen. We oefenen met gesprekjes over weekendplannen en uitstapjes. Je leert zinnen in de juiste volgorde zetten. We oefenen dit met invuloefeningen, vertalingen en het schrijven van een Blog. In periode 3 doen we een schrijfopdracht. We oefenen dit met het schrijven van weekend- en/of vakantiebelevissen en met opdrachten bij langere teksten. Je leert gebruik te maken van zinsconstructies uit de tekst die je kunt verwerken in je schriftelijke bijdrage. Hierbij leer je vooral om de werkwoorden en persoonlijke voornaamwoorden aan te passen.			
3	<u>Eindterm K1, K2, K3</u> Je kunt (kijk/luister-)teksten begrijpen over toekomstdromen, opleiding, beroepen en hulporganisaties. Je kunt een noodsituatie beschrijven en om hulp vragen. Je kunt vertellen wat er gebeurd is en je kunt je mening geven. Je leert een gesprek voeren over toekomstplannen. Je leert correcte bijzinnen met wenn en dann schrijven.	Ter oriëntatie op je eigen loopbaan na het vmbo sluiten we het jaar af met twee hoofdstukken over toekomstdromen, opleiding en diverse beroepen. Je leert een gebeurtenis beschrijven en om hulp vragen of je mening geven. Je krijgt woordenschat en standaardzinnen aangeboden over beroepen, solliciteren, opleiding en noodsituaties. Hiermee ga jij aan de slag om je eigen toekomstplannen te kunnen beschrijven. Je leert oorzaak en gevolg beschrijven door te oefenen met wenn/dann bijzinnen.	Toets Kapitel 6 - DU307 (50 min SE-week) (AVE) Mondelinge opdracht - DU308 (AVE)	Ja Nee	1,5 1

PTA Duits Leerweg: 4					
Periode	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
1	<u>Eindtermen K1, K2, V3</u> Je kunt vragen stellen en antwoord geven over een baan of een vakantiebaan. Je kunt een telefoongesprek en een sollicitatiegesprek voeren. Je leert waarom Duits in Europa een belangrijke taal is. Je leert/herhaalt de werkwoorden met a/ä en e/i wissel in de tegenwoordige tijd en met stam op -d/t. Je leert/herhaalt haben en sein in t.t. en v.t. en het voltooid deelwoord van de belangrijkste onregelmatige ww. Je leert/herhaalt de 1^e, 3^e en 4^e naamval in een zin.	Je gaat aan de slag met het thema werk en vakantiewerk/bijbaantjes. Je leest teksten over beroepen en je zult vaststellen dat Duits een belangrijke taal in Europa is. We oefenen met het woordenboek, met het schrijven van een e-mail en het voeren van een sollicitatie- en telefoongesprek. De gesprekken oefenen we in rollenspellen, waarbij je regelmatig ook met de docent kunt oefenen. We herhalen en oefenen intensief woordenschat en grammatica uit het vorige leerjaar. Dit doen we deels in het boek en deels online. De methode biedt online "Brückenschlag" aan. Wekelijks wordt bepaald welke oefeningen er gemaakt moeten worden. Je krijgt hierbij de mogelijkheid om zelfstandig extra oefeningen te maken. De docent geeft online feedback maar zal indien nodig bepaalde thema's ook in de klas behandelen.	Toets H1 + examenidroom (50 min) - DU401 (AVE) Schrijfpdracht – DU402 (AVE)	Ja Nee	1,5 1

	Je leert/herhaalt de vaste voorzetsels met de 3^e en met de 4^e naamval en je kunt dit toepassen op de persoonlijke voornaamwoorden. <u>Eindterm K3</u> Je leert 50 woorden Examenidoom, signaalwoorden en je leert vlot met een woordenboek omgaan. <u>Eindterm K7</u> Je leert het invullen van een inschrijfformulier, het sturen van een kaart of mail (informeel) en je kunt een formele brief of mail schrijven	Je kent de regels van de regelmatige werkwoorden in de tegenwoordige en voltooid tijd. Je kent het voltooid deelwoord van de belangrijkste onregelmatige werkwoorden. De werkwoorden haben en sein ken je ook in de verleden tijd. De persoonlijke voornaamwoorden oefenen we met invuloefeningen, met het schrijven van teksten en mondeling. Je kent de vaste voorzetsels met de 3^e en met de 4^e naamval en je weet hoe de persoonlijke voornaamwoorden veranderen in een zin. Je kunt het zelf toepassen in woord en schrift. De grammatica wordt in P2 herhaald. Elke week leren we signaalwoorden en een stukje examenidoom. Je ziet examenteksten met daarin deze woorden, zo krijgen ze betekenis. We oefenen met het woordenboek zodat je op het eindexamen niet te veel tijd verliest aan het opzoeken van woordjes. Je oefent met het schrijven in het Duits. Je leert het idioom wat hierbij hoort. Hierbij horen ook opdrachten uit Neue Kontakte Examentraining en het leerboek Neue Kontakte Abschlusstraining. Je levert tussentijds			
--	--	--	--	--	--

	<u>Eindterm K4/V1</u> Je oefent met examenteksten.	via It's Learning je schrijfp opdrachten in en hierop krijg je feedback. We beginnen met het oefenen van examenvragen. We zien dat er verschillende soorten vragen zijn. Hierin wordt ook zelfstudie gevraagd. Signaalwoorden en voegwoorden ga je herkennen in de teksten, je ziet waarom deze belangrijk zijn. We starten met een nulmeting.			
2	<u>Eindtermen K1/K2/K3</u> Je herhaalt de woordenschat en grammatica uit voorgaande leerjaren zoals beschreven bij P1. Je oefent alle geleerde uitspraakregels. Je leert de voorzetsels met een vaste naamval (3^e en 4^e) en je leert wat de vormen zijn van de lidwoorden en bezittelijke voornaamwoorden.	Je oefent met het idioom en je maakt hier opdrachten mee. We spelen rollenspellen om de idioom eigen te maken. Nadruk ligt hierbij ook op uitspraak. Dit grammatica onderdeel maak je je eigen door veel te oefenen met zinnen en teksten waarin de voorzetsels voorkomen. Zo raak je gewend aan de verschillende voorzetsels en de vormen van de lidwoorden en bezittelijke voornaamwoorden.	Cito Kijk- en Luistervaardigheid – DU403 (Tijd nader te bepalen) (AVE) Werkstuk en presentatie Landeskunde – DU404 (EBG)	Nee Ja	1,5 1

	Je leert het persoonlijk voornaamwoord als meewerkend voorwerp of als lijdend voorwerp Je leert de modale hulpwerkwoorden <u>Eindterm K3</u> Je leert examenidoom, signaalwoorden	We oefenen met zinnen en de persoonlijke voornaamwoorden, zodat je dit kunt gebruiken als je spreekt. Je leert de modale hulpwerkwoorden, zodat je makkelijker kunt communiceren tijdens je mondeling. Elke week leer je signaalwoorden en een stukje examenidoom. Je ziet examenteksten met daarin deze woorden, zo krijgen ze betekenis.			
3	<u>Eindterm K4/V1</u> Je oefent met examenteksten A2/B1 niveau. We herhalen examenidoom. We leren de verschillende vraagsoorten herkennen en herhalen signaalwoorden en voegwoorden.	Je werkt in P4 aan eindexamenteksten. Je probeert het eindexamen binnen de gestelde tijd af te maken. Je oefent voornamelijk met de Examenbundel en oude examens.	Leesvaardigheid - DU405 (AVE)	Ja	1,5

--	--	--	--	--	--

Berekening cijfer schoolexamen: $((DU401 \times 1,5) + (DU402 \times 1) + (DU403 \times 1,5) + (DU404 \times 1) + (DU405 \times 1,5)) / 6,5 = \text{cijfer SE DU Lj4} + \text{LJ 3 GEM}$

Opmerking: De afname van een schoolexamen in een bepaalde periode kan afwijken indien externe omstandigheden daartoe aanleiding geven. In dat geval blijft het schoolexamen binnen hetzelfde leerjaar, maar kan het in een andere periode plaatsvinden. Leerlingen en ouders/verzorgers worden hierover altijd tijdig geïnformeerd.